

PERKMAN
RADOST, KTERÁ ZŮSTANE ♡

Pohádka o kouzlu skutečného světa

OFLAJŇÁK

Václav Toman

**Ilustrovala
Lucie Sobelová**

PERKMAN

© Václav Toman, 2023

Illustrations © Lucie Sobelová, 2023

ISBN 978-80-88331-37-7

Kapitola první

Oflajňákův žeton

Byla neděle ráno a Péťa hrál na počítači. Ostatně dělal to tak každý víkend a probíhalo to vždy stejně. Jakmile se probudil, promnul si oči, překulil se v pyžamu z postele ke stolu a začal hrát Palfift, svou oblíbenou počítačovou hru.

Rodiče ještě spali, a proto mu nikdo neříkal, že by se měl aspoň převléknout a nasnídat. Právě o víkendech si užíval svůj bezstarostný život naplno. Jako osmiletý neměl moc povinností a jeho volný čas se skládal hlavně z počítačových her a sledování pohádek nebo hraní si s tabletem a mobilem. Pravda, ve všední dny to sem tam proložil domácími úkoly do školy, kterých ale moc nebývalo. I v týdnu tak většinu času trávil zábavou.

Po hodině hraní si Péťovo břicho začalo kručením přeci jen říkat o něco k snědku. A protože bylo stále hlasitější, musel odejít do kuchyně. Tam si vzal rohlík, který měl ze všeho nejradši, k němu sýr a přesunul se do obýváku, kde snídani rád jedl, protože u toho mohl koukat na pohádky.

„Vypni tu televizi aspoň u snídaně, haf,“ káral ho jejich pejsek Pětka.

„Takhle je to lepší,“ řekl Péta s plnou pusou. Ani se na pejska nepodíval a sledoval televizi dál.

„Jee, co je tohle, haf?“ zeptal se Pětka a koukal na prosklenou skříň v obývací, kde byl na prostřední policiče opřený předmět, který připomínal žeton, nebo minci.

„To je Oflajňákův žeton,“ řekl hrdě Péťa, „dostal jsem ho před 3 lety, když jsem byl v posledním ročníku ve školce za to, že trávím čas offline jako správný kluk.“

„Co znamená offline?“ ptal se Pětka a vrtěl u toho ocáskem, protože se mu žeton opravdu líbil.

„To znamená, že chodím hodně ven, nehraju na počítači, nekoukám tolik na televizi nebo tablet. Raději si hraju s opravdovými hračkami, chodím si hrát ven, nebo něco maluju a vyrábím, doopravdy, nejen ve videohrách. Hraju si ve skutečném světě!“

„Ale to už přeci několik týdnů neděláš, haf!“ odvětil Pětka a měl na mysli nejspíš to, že od doby, co Péťa před dvěma měsíci dostal k osmým narozeninám počítač, nedá se od něj odlepit, skoro vůbec nechodí ven, a dokonce víc kouká i na televizi. Však už to bylo na Péťovi i vidět, protože přibral šest kilo (maminka nemohla uvěřit, když se minulý týden vážili) a začal se pěkně zakulacovat do tvaru malého buřtíku.

„No to není pravda! Sice hraju, ale ne tak moc, jak říkáš,“ rozčílilo baculatého Péťu.

Přišlo mu nefér, že ho pejsek takhle osočil. Hrál sice docela hodně a na pohádky koukal často, ale nedělal to ze začátku sám od sebe. Rodiče na něj v poslední době neměli tolik času jako dřív. Měli spoustu práce, a tak Péťovi opravdu někdy nic jiného nezbývalo. Počítačové hry a pohádky ho hrozně bavily a pomáhaly mu zahnat nudu, když se mu rodiče nemohli věnovat.

Byly ale i dny, kdy by maminka s tatínkem měli na Péťu čas, ale to už bylo složité Péťu od pohádek a počítače odlepit. Už si na ně zkrátka zvykl a bylo těžké je přestat hrát. Připadaly mu tak zábavné v porovnání s těmi nudnými hrami, co chtěli hrát ostatní. „A kdo je vůbec potřebuje?“ pomyslel si vždy, když si s ním chtěl někdo hrát. „Když chci já, nemají čas,“ ať už šlo o rodiče nebo kamarády, „a počítačové hry tu jsou, kdykoliv je potřebuji.“

„A k čemu je ten žeton?“ ptal se zvědavě pejsek.

„Až mi bude 18, tak s tímhle žetonem se budu moct stát dospělým a dělat všechny věci jako dělají dospělí lidé. Kdybych ho neměl, zůstal bych pořád malý,“ říkal Péťa a ukazoval dvěma prsty, jak moc malý by byl.

„Aha..haf,“ divil se Pěťka a pořád pozoroval žeton, jak se blyští ve vitríně.

„Díky němu můžu taky hrát na počítači. Kdybych ho neměl, rodiče by mi zakázali dívat se na pohádky nebo hrát hry na počítači déle než 30 minut denně. Říkali mi to, když jsem žeton dostal. Umíš si to představit, 30 minut? To je tak strašně málo. Za takovou chvílku se nedostaneš v žádné hře ani do dalšího levelu,“ vysvětloval pejskovi a pokračoval, „kdybych ho prý někdy ztratil, dovolí mi vše, až žeton zase budu mít zpátky. Proto na něj musím dávat velký pozor, jinak bude zle,“ povídal Péťa s vážnou tváří a opravdu to tak myslel, protože život bez počítače a pohádek si neuměl ani představit.

„A půjdeš mě teď ven vyvenčit?“

„Jasně, jdeme ven!“

„Hurrrááá...haf!“

O 2 měsíce později...

Ráno se Péťa, jak už bývalo v posledních týdnech zvykem, překulil z postele na židli k počítači. „Tu máš, nestvůro!“ křičel, zatímco mlátil do klávesnice. V tom přišel Pětka s vodítkem v tlamě a skrz něj vesele procedil takovým žvýkavým tónem: „Wohooo, půjdeme ven?!“ Péťa se ani neotočil.

„Teď nemůžu,“ pověděl jen a hrál dál.

„Ale...“ snažil se oponovat Pětka, ale bylo to marné,

Péťa ho už nevnímal. Ještě chvílku stál ve dveřích, potom sklopil uši a ocas, otočil se a odešel z pokoje.

Odpoledne to Pěťka zkusil znovu a zvesela spustil: „Wohooo, půjdeme ven?!“

Péťa už nehrál na počítači, ale s telefonem v ruce zkoušel dělat srandovní fotky. Fotil sám sebe, různě se u toho šklebil a vyplazoval jazyk. „Nemám čas zrovna.“

Večer Pěťka přišel s vodítkem v tlamě znovu, ale tentokrát už nevrtil ocáskem a skleslým hlasem povídá: „Tak co, půjdeme ven?“ žadonil.

Péťa tentokrát seděl na gauči v obýváku a měl v ruce ovladač od televize. „Já bych šel, ale koukám se na pohádku. Tak možná až skončí, nebo co zítra?“ odbyl Pěťku.

Toho dne se Pěťka počůral v předsíni. Maminka s tatínkem pochopitelně hubovali a řekli Péťovi, aby už nikdy nenechával Pěťku nevyvenčeného. V příštích dnech se Péťa polepšil a s Pěťkou aspoň jednou denně chodil ven, i když jen velmi nerad odcházel od Palfiftu a dalších počítačových her, od hraní si s mobilem, od pohádek a od Youtube.

Kapitola druhá

Léto je tady

Mezitím začaly letní prázdniny a Pětovo polepšení netrvalo dlouho. V polovině července se vše vrátilo do starých kolejí. Byl krásný sluneční, středeční prázdninový den. Pětka venku ještě nebyl, a den se pomalu přehoupl do odpoledních hodin. Rodiče se ještě nevrátili z práce, jediný Péťa tak mohl pejska vyvenčit.

„Tak půjdeme dneska už ven?“

„No, mně se to teď moc nehodí. Mám prázdniny, víš. Dělán tady něco na tabletu a nechci od toho odcházet.“

„Achhaf,“ pověděl Pětka a otočil se ve dveřích a odešel z Pětova pokoje. Jak já ho jen dostanu od těch technologií pryč, pomyslel si Pětka. „ÁÁÁ, už to mám,“ vykřikl pejsek ve vedlejší místnosti, takže ho Péťa neslyšel, „budu ho muset obelstít a když už budeme venku, tak mě rovnou vezme i vyvenčit!“

Pětka utíkal zpátky k Pětovi do pokoje: „Wohoo, přijela nám pizza! Dojdeš pro ni?“ zeptal se Pětka.

„Nemám hlad, jestli ji chceš, ať ji nechají za dveřma,“ odvětil Péťa.

„Vrrrr,“ procedil mezi tesáky Pětka. Napadlo ho, že to bude chtít něco rafinovanějšího.

Trvalo to asi 5 minut, než vymyslel, jak ho dostat od počítače, ke kterému se jeho člověčí kamarád přemístil hned po té, co odložil tablet. Věděl, že Péta je v jádru hodný kluk a že poběží, jakmile někdo jiný bude potřebovat pomoc.

Pětka znovu doběhl k Pétovi do pokoje a křičel: „Péto, Péto, honem, nějaká paní na ulici upadla a potřebuje pomoc, nejspíš je zraněná!“

„Cože?!“ zděsil se Péta a rychle vystřelil od počítače směrem k balkónovým dveřím, aby se podíval z balkónu, co se té paní přihodilo. S tím Pětka

nepočítal. Když se Péťa podíval skrz zábradlí směrem na ulici, bylo mu vše jasné: „Žádná zraněná paní tam není,“ pravil rozčíleně.

„Musela už asi odejít,“ snažil se dalším lhaním pejsek z překérní situace dostat.

„Grrr,“ zavrčel Péťa a bylo to s takovým rozčílením, že to znělo skoro jako Pětkovo „vrrr“. Pak šel zpátky k počítači, aby mohl pokračovat v Palfiftu. To ho za chvíli přestalo bavit, vzal do ruky mobil a začal se fotit telefonem. Pěťka to jen zpovzdálí zklamaně pozoroval.

Musím na něj ještě jinak. To chce vymyslet nějaké pořádné nebezpečí venku, pomyslel si.

Netrvalo dlouho a Pěťka vběhl k Péťovi a poskakoval na všech čtyřech a ječel. Snažil se znít v co největší panice, aby mu Péťa uvěřil. „Pěťo, Pěťo, honem na dvorku mi hoří bouda, musíme to jít uhasit.“

Tentokrát se Péťa velmi zalekl, protože od boudy by mohl chytit i dům, a tak rychle popadl hasící přístroj a seběhli s Pětkou po schodech dolů na dvorek. Když dorazili k boudě, Péťa už věděl, která bije.

„Žádná bouda tu nehoří, Pěťko!“ a huboval prsty směrem k pejskovi na znamení toho, že to pejsek tentokrát opravdu přehnal.

„Musel ji už asi někdo jiný uhasit,“ snažil se z toho pejsek opět vylhat. Této lži Péťa naletět nemohl už vůbec, protože bouda nebyla vůbec ohořelá. To znamená, že ani nemohla hořet, to dá rozum.

„Že se nestydíš! Takovej velkej pejsek a takhle lhát...“
věděl Péťa, že pejsek nemluví pravdu a jen se ho snažil
znovu oklamat. Vrátili se zpátky nahoru a Péťa zasedl
k počítači. Ještě chvílku byl rozčílený. Pak se výraz na
jeho tváři pomalu měnil, jak se plně zabral zpátky do
hraní her. „Tu máš, nestvůro,“ křičel jako vždycky při
mlácení do klávesnice a na pejskovu další eskapádu už
ani nepomyslel.

„Já to vzdávám,“ povzdechnul si Pětka, po tom, co mu Péta znovu vyhuboval za to, jak si vymýšlel. „Ten kluk je ztracený případ, pořád jenom tráví čas hraním her na počítači, hraje si na mobilu nebo s tabletem. Takhle si přece správné děti nehrají! Pochopil bych, kdyby to bylo pár minut, ale on si s tím hraje celé dny od rána do večera. Vždyť to ani není zdravé,“ mumlal si pro sebe pejsek. Pomalu šel směrem k obýváku, kde si chtěl lehnout do svého pelíšku.

Jediné štěstí bylo, že se stihl vyvenčit, když vyběhli ven s hasícím přístrojem. Aspoň po těle cítil úlevu z vykonané potřeby.

Když vcházel do obýváku, všiml si, že na něj táhne, jak studený vzduch foukal směrem do místnosti. Okno zůstalo totiž otevřené dokořán a vedle něj bylo položené staré hnusné koště obalené pavučinami. Vypadalo ale velmi zvláště, místo klasických třásní mělo staré kabely od elektroniky.

„Kdo tady nechal to divné koště a proč je to okno otevřené?“ pomyslel si pejsek a byl by se vsadil, že okno dopoledne zavírali. Jakmile otočil hlavu směrem k vitríně, přestože už byl vyvenčený, málem se strachy počůral.

Stála tam stará hnusná čarodějnice s potrhanými černými šaty, které tu a tam stejně jako její koště zdobila pavučina. Z kapsy jí trčel nejnovější mobilní telefon Pír-X20. Na nose měla ošklivou velkou bradavici ve tvaru tlačítka z televizního ovladače a děsivý výraz

v obličeji. Stála před otevřenou vitrínou a... a kradla Pětův Oflajňákův žeton!

„Stůj, vrrr, haf, vrrrrať tam ten žeton,“ vrčel statečně pejsek. Jenže čarodějnice se jen uchechtla, mávla rukou,

čímž zřejmě provedla nějaké kouzlo, pejsek vyletěl do předsíně a bouchly za ním dveře.

Pětka rychle běžel za Pétou. „Péto, Péto, honem, nějaká čarodějnice ti krade Oflajňákův žeton.“

„To určitě, však znám ty tvoje, honem,“ odfrkl Péta a ani neodlepil oči od monitoru, „to je další z tvých triků, jak mě dostat ven, co? Není náhodou ta čarodějnice paní, co se zranila na ulici a pak ti zapálila boudu?“ vysmíval se mu Péta.

„Vážně, honem, vrrrrychle!“ naléhal pejsek. Když viděl, že to nikam nevede, tak utíkal k sedícímu Pétovi a zakousl se mu do nohavice. „Honem, dělej do obýváku,“ říkal Pětka s plnou pusou, zatímco žvýkal Pétovu nohavici, jak se ho snažil vytáhnout ze židle. „Psisko jedno, jauvajs! No tak dobře!“

Péta s Pětkou vběhli do obýváku a jen v dálce v okně zahlédli čarodějnici, jak letí na koštěti a mizí v mracích. Vitrína byla prázdná, Oflajňákův žeton byl pryč.

Kapitola třetí

Čaroonlajnice

„Můj žeton je pryč,“ řekl zdrceně Péťa, „co teď budu dělat? Ach jo. Promiň, Pětka, že jsem ti nevěřil.“

Chvilku bylo ticho, že byste slyšeli spadnout špendlík. „Však já ti to odpouštím,“ prolomil pejsek mlčení, „a taky se ti omlouvám. Myslel sis, že zase kecám. Kdybych ti předtím nelhal, tak bys mi teď věřil a možná bychom stihli čarodějnici ještě zadržet,“ hlesl Pětka.

„Omluva přijata, odpuštěno,“ pověděl mu Péťa, „ale ten žeton musím dostat zpět! Bez něj, až mi bude 18 let, se nebudu moct stát dospělým. Až to zjistí maminka s tatínkem, zakážou mi počítač a všechny další technologie. Teda, povolí mi jen 30 minut denně, to je ale skoro jako kdyby mi to zakázali úplně.“

„No jo, ale jak ho dostaneme zpátky?“ zajímal se pejsek.

„Jak vypadala ta čarodějnice?“ vyptával se Péťa ještě, než pejsek dokončil svou otázku.

Pětka popsal Péťovi do nejmenšího detailu, jak čarodějnice vypadala, jak vypadalo její koště, pověděl mu i o telefonu co měla v kapse. S každým dalším

detailem, co pejsek přidával, rostlo Pětovo zděšení, až si dal dlaň před ústa.

Když pejsek skončil vypravování, bylo naprosté ticho. Jako by Pěta ztratil řeč, koukal někam do prázdna a až asi za minutu přišel zpátky ke smyslům.

„Ale ne, to nebyla obyčejná čarodějnice,“ hlesl Péťa, „to byla čaroonlajnice. Zlá čarodějnice, která loví Oflajňákovy žetony dětem, které tráví moc času u počítače, tabletu, nebo mobilu, televize, prostě technologií, místo toho, aby si hrály bez nich. Za trest jim ho sebere a ony se pak nemůžou stát dospělými. Navíc spousta rodičů bez žetonu nedovoluje dětem technologie používat nebo jen trochu, jako moji rodiče.“

„Ach haf,“ odpověděl pejsek, „a co teda budeme dělat?“ Znovu nastalo ticho, jak Péťa přemýšlel.

Pak konečně promluvil: „Máme jen jednu možnost, napsat Oflajňákovi. To je naše, vlastně moje, jediná naděje!“

„Naše naděje, já ti pomůžu!“ křičel pejsek a třikrát k tomu odhodlaně zaštěkal. „Ale kdo je ten Oflajňák?“

„Oflajňák je mistr. Nikdo neví, co je vlastně zač. Někdo říká, že je to hodný kouzelník, někdo říká, že je to skřítek. S jistotou o něm můžeme říct jen jedno, nikdy není online, nehraje na počítači, nekouká na televizi, ani na tablet.“

„Tak mu napiš e-mail přes počítač, haf,“ vyštěkl pejsek.

„Nepoužívá internet, neslyšel jsi?“

„No jo vlastně, ale jak se ho zeptáme, jak získat zpátky žeton?“

„Napíšeme mu dopis.“

„Co to je do-opsis? To je nějaká psí zpráva? To bych mohl pomoci!“ zvolal Pětka a dvakrát zvesela štěknul.

„Ne dopsis, ty psisko, ale dopis. Napíšeš to na papír, dáš do obálky a hodíš do schránky u pošty. Nikdo sice

nezná jeho přesnou adresu, ale slyšel jsem, jak náš pošťák jednou říkal, že ví, kam dopis pro něj doručit. Pošťák mu ten dopis předá. Na obálku napíšeme jen PRO OFLAJŇÁKA.“

Toho odpoledne se Pěta dal do psaní dopisu. Naštěstí mu bylo už 8 let a chodil do školy. Na psaní byl nejšikovnější ze všech ve třídě, psal velmi úhledným písmem. Jen pravopis neuměl moc dobře, dělaly mu problémy zejména tvrdá a měkká „i“ a hlásky ve slovech. V obojím si naopak vedl nejhůře ze všech ve třídě a pořád nosil špatné známky, kvůli kterým rodiče hubovali. Doufal však, že tomu Oflajňák porozumí, i když udělá v dopise pravopisnou chybu.

„Dopiš tam ještě STOP,“ radil Pětka.

„A proč?“

„To se do naléhavých zpráv píše. Viděl jsem to v televizi. Za každé slovo nebo větu musíš dopsat STOP,“ vysvětloval pejsek.

V dokončeném dopise pak stálo:

Mylí Oflajňáku STOP prosím o pomoc STOP

zlá čaroonlajnice ukradla můj žeton STOP

potřebuju ho spjet STOP Pomůžeš mi?

Pěta STOP

Uběhl více než týden od chvíle, co Péťa s Pětkou hodili dopis do schránky u pošty a pořád se nic nedělo. Péťa už byl celý nervózní, doma se nudil, a to ukrutně. Jakmile totiž maminka s tatínkem zjistili, že nemá svůj Oflajňákův žeton, omezili mu podle očekávání hraní na počítači jen na 30 minut denně. Tento časový limit platil i pro pohádky a všechny ostatní technologie. Takže se například mohl 30 minut dívat na pohádky nebo hrát na počítači, ale nemohl obojí. O to větší utrpení prožíval.

Nudu zaháněl tím, že občas šel vyvenčit Pětku. Pejsek byl pochopitelně rád, i když ho zároveň trápilo, že jeho člověčí kamarád je takový nešťastný.

A pak, jednoho pondělního červencového odpoledne, konečně našel v poštovní schránce dopis. Byl od Oflajňáka.

Kapitola čtvrtá

Dopis od Oflajňáka

Péťa dopis otevřel tak nedočkavě, že natrhnul kromě obálky i nažloutlý papír, na kterém byl vzkaz napsaný. Naštěstí byl stále čitelný. Stálo tam:

*Milý Péto,
Čaroonlajnice může ukrást žeton jen dětem,
které tráví moc času na počítači, tabletu, mobilu
a u televize. Krade žeton dětem, které nechodí
ven, nebo si nehrají doma. Hraním doma mám
na mysli takové ty staré hezké hry, ke kterým
nepotřebuješ technologie, počítače nebo televizi.
Jinak je žeton chráněný mým kouzlem a ta zlá
ježibaba na něj nemůže. Ale tys všechno porušil,
trávil jsi moc času na počítači, u televize a s jinými
technologemi a ochranné kouzlo nefungovalo.
Proto čaroonlajnice mohla tvůj žeton ukrást...*

Přestal na chvíli číst a koukl na Pětku, který nasadil výraz jako „já ti to říkal“. Pětku moc dobře věděl, že by Péta neměl trávit tolik času hraním her na počítači, na tabletu a s mobilem a měl by s ním radši chodit víc ven.

Věděl, že by si měli hrát, jako si hráli dřív. Několikrát se mu to snažil i vysvětlit, ale on pejska vůbec neposlouchal. Teď to Péta chápal, jenže bylo už pozdě. Pokračoval ve čtení:

Existuje způsob, jak žeton dostat zpět. Musíš trávit dostatek času offline, to znamená hrát si bez technologií, hrát si tak, jak si děti hrály dřív – bez počítače, bez televize nebo tabletu. Hráť hry, které děti mají rády, jenže na ně už zapomněly. Za každou hru nebo splněnou aktivitu ti pošlu kouzelnou samolepku. Až je nalepíš všechny na arch, který najdeš v tomto dopise, objeví se cesta k tvému žetonu...

Vedle dopisu byl přiložený papír s 21 prázdnými okénky. Každé na jednu samolepku. Dvacet bylo malinkých a poslední bylo větší.

... Vždy po splnění aktivity ti ve schránce nechám zprávu. Najdeš tam další aktivitu nebo více aktivit, za které můžeš dostat samolepku. Je jedno, jestli splníš všechny, nebo jen nějakou, za každou splněnou ti pak zkrátka pošlu samolepku. A ještě něco, musíš získat všech 21 samolepek do konce prázdnin. Poslední úkol musí být hotový nejpozději 31. srpna, pak se okno uzavře. Tak hodně štěstí, držím ti palce.

Tvůj Oflajňák

PS. První aktivitu přidávám rovnou sem: Zahraj si Člověče, nezlob se.

PPS. Nezapomeň! Než hru dokončíš a získáš žeton zpět, nesmíš trávit moc času na počítači, u televize a jiných technologií, jinak ti samolepka nepříjde. Pamatuj na to!

Ta poslední věta byla vcelku zbytečná, protože rodiče mu počítač a ostatní věci stejně zakázali, mohl na nich být maximálně 30 minut denně. Když dočetl, sdělil Pětkovi, že s úkoly začnou hned zítra, že dnes potřebuje ještě vydechnout. Zbytek dne strávil uvažováním, jestli se mu podaří vše stihnout do konce léta a jak to vůbec vydrží bez hraní na počítači a bez pohádek. Ležel na posteli a přemýšlel.

Bylo 28. července večer a pro Pétu právě začínalo jedno z nejpozoruhodnějších letních dobrodružstvích, které se mu kdy měly přihodit.